

Domov pro seniory Strážnice,
příspěvková organizace

X. KONFERENCE ZDRAVOTNÍCH SESTER
A PRACOVNÍKŮ V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Namasté care v České republice a jiné

26. 9. 2019

X. Konference zdravotních sester a pracovníků v sociálních službách – Namasté care v České republice a jiné

Program konference:

8.00 – 9.00	Registrace účastníků konference
9.00 – 9.30	Přivítání hostů a pracovníků, představení pořádajícího zařízení Domova pro seniory Strážnice, příspěvková organizace – JUDr. Ivana Kyjovská – ředitelka Domova pro seniory Strážnice, p. o. Adam Chrást, Anna Buchtová - prezentace sponzora akce společnosti Kimberly – Clark s. r. o. Depend
9.30 – 10.10	Péče o uživatele s projevy syndromu demence „ Novinky z Domova, Namasté care“ – autor Mgr. Miroslava Kouřilová – vedoucí úseku sociálně zdravotní péče, všeobecná sestra, spoluautor Mgr. Michala Dobešová, – sociální pracovníce, obě Domov pro seniory Strážnice, p. o.
10.10 – 10.30	Vytvoření sady kompenzačních pomůcek pro podporu v sebeobsluze (v oblastech stravování, pohybu, hygieny a dalších denních činnostech) s cílem zkvalitnění individualizované péče u osob v pobytových zařízeních sociálních služeb - autor Bc. David Král- vedoucí sociální péče, Domov pro seniory Plaveč p. o.
10.30 – 11.00	přestávka na kávu
11.00 -11.30	Zkušenosti se zaváděním Namasté care v Domově pro seniory Bechyně p. o. – autor - Bc. Lenka Dědičová, staniční sestra Domov pro seniory Bechyně p. o.
11.30 – 12.10	Zkušenosti s podporou rodinných pečujících ve Zlíně – autor Mgr. Jana Chovancová – vedoucí domova, Dům pokojného stáří NADĚJE, - pobočka Zlín
12.10 – 12.30	Reportáž 3 židle - Mgr. Alena Sakařová, ředitelka Domov pro seniory Bechyně p. o.
12.30 – 13.15	přestávka, oběd
13.15 – 13.35	Paliativní lůžka na OOP Nemocnice TGM Hodonín, pilotní program, zkušenosti – autor Anna Bušková, všeobecná sestra, spoluautor Marcela Dudová, všeobecná sestra – obě Nemocnice TGM Hodonín
13.35 – 13.55	Dobrá praxe v Domově pro seniory Bechyně p. o. - doprovázení – autor Lenka Marková – vrchní sestra, Domov pro seniory Bechyně p. o.
13.55 – 14.15	Dobrá praxe – workshop – Mgr. Alena Sakařová, ředitelka, Domov pro seniory Bechyně p. o.
14.15 –14.35	Krása života i se stomií – autor Eva Dvořáková, všeobecná sestra, Domov pro seniory Strážnice, p. o.
14.35	Závěr konference

O přestávkách proběhne prezentace výrobků spol. Kimberly – Clark s. r. o. Depend

I.

Přivítání hostů a pracovníků, představení pořadajícího zařízení

autorka: JUDr. Ivana Kyjovská

Základní informace o pořadateli konference

- Domov pro seniory Strážnice příspěvková organizace
- zřizovatelem je Jihomoravský kraj
- celkový počet uživatelů 83
- 2 poskytované služby
 - Domov pro seniory – celkem 26 uživatel, tvořeno jedním oddělením
 - Domov se zvláštním režimem – celkem 57 uživatel, tvořeno odděleními SLUNCE, DUHA, POHODA. Na odděleních slouží zaměstnanci stabilně, nepřechází na jiná oddělení, pokud sami o změnu nepožádají.
- Žadatelé o poskytnutí sociální služby jsou zejména z regionů Veselska a Hodonínska.

Zaměstnanci

- Celkem 67 zaměstnanců, z toho:
 - 32 pracovníků v sociálních službách
 - 1 výchova prací
 - 11 všeobecných sester (8 přímo ve směnách)
 - 1 rehabilitační sestra
 - 3 prادلeny
 - 6 kuchařů

- 5 uklízeček
- 2 sociální pracovníce
- 1 údržbář
- Od r. 2019 jsou vrátní zaměstnanci bezpečnostní agentury

Rozpočet

- 45, 1 mil. Kč, z toho osobní náklady 35.1 mil. Kč
- Vlastní výnosy: 24.1 mil. Kč
 - příspěvek na péči 10.4 mil. Kč
 - zdravotní pojišťovny 3.7 mil. Kč

Příklady dobré praxe

- ocenění certifikátem Vážka
 - poprvé udělen certifikát v r. 2012
 - letos v listopadu obhajoba
- Bon Appetit
 - zlatá pravidla stolování
 - jídlo do ruky
- rozvoj Namasté péče
 - návštěva Domova pro seniory Bechyně
 - návštěva vedoucích pracovníků domovů pro seniory města Ostravy
 - návštěva Domova pro seniory Praha Chodov
 - navázání spolupráce se šampionem Namasté péče pro ČR Simonou Bagárovou

II.

Péče o uživatele s projevy syndromu demence

„Novinky z Domova, Namasté care“

autorka: Mgr. Miroslava Kouřilová

Můj příspěvek na konferenci je o snaze vedení a všech pracovníků poskytovat službu individuálně zaměřenou na péči o seniory a seniory se syndromem demence. Chceme, aby naši klienti žili i nadále kvalitní život v důstojném a příjemném prostředí.

V minulých letech jsme stáli před otázkou, jak co nejlépe poskytovat sociální službu pro klienty s pokročilými projevy syndromu demence, jak s nimi pracovat, jak je aktivizovat. V roce 2017 nás oslovila paní Dana Hradcová, zda nechceme zavádět program Namasté care, jehož zakladatelkou je Joyce Simard.

„Namasté“ je indický pozdrav, který znamená „ctít vnitřního ducha“. Co je to Namasté péče a proč jsme se rozhodli s tímto programem pracovat? Je to program zaměřený na péči o lidi s pokročilou demencí. Pomáhá pečujícím, aby nezapomínali, že každý člověk od narození až do smrti potřebuje blízkost a vřelost, potřebuje být člověkem, součástí společnosti, přínosný pro společnost a blízké. Je to strukturovaný pečovatelský program, jehož základem je skloubení empatické zdravotní péče s individualizovanými aktivitami pro osoby s pokročilou demencí.

Cílem je poskytnout pohodlí a potěšení lidem s pokročilými projevy syndromu demence prostřednictvím smysluplných aktivit a smyslové stimulace, zejména s využitím doteku. Namasté péče prodlužuje dobu, kterou tráví pracovníci domova s těmito uživateli, a nabízí možnosti řešení problémů spojených se zlepšováním kvality jejich života.

V příspěvku dále uvádím průběh zaškolení pracovníků, pomůcky a prostory, které jsou pro zavedení programu důležité. V dnešní době již pracujeme s Namasté a také předáváme zkušenosti jiným zařízením formou stáží. Dozvíte se také něco o tom,

jak spolupracujeme s rodinami, společně s klienty a rodinami vytváříme „Knihy života“.
Zveme do Domova rodiny, veřejnost i naše nejmenší na Mezigenerační den.

III.

Vytvoření sady kompenzačních pomůcek pro podporu v sebeobsluze (v oblastech stravování, pohybu, hygieny a dalších denních činnostech) s cílem zkvalitnění individualizované péče u osob v pobytových zařízeních sociálních služeb

autor: Bc. David Král

Uživatelé pobytové sociální služby Domov se zvláštním režimem jsou osoby, které mají v důsledku postižení demencí sníženou soběstačnost a nemohou již zůstat ve své původní domácnosti, a to ani za podpory místně dostupných sociálních služeb (terénní – pečovatelské služby, odlehčovací služby) nebo rodiny a blízkých osob. Těmto osobám poskytujeme, dle jejich individuálních potřeb, pravidelnou péči a pomoc, zachovávající lidskou důstojnost, vedoucí k aktivní podpoře samostatnosti a motivaci k činnostem a sociálním kontaktům takovým způsobem, aby mohli s důvěrou žít v bezpečném a důstojném prostředí.

Důležitou zásadou při poskytování pobytových sociálních služeb je nastavení péče v takovém rozsahu, aby byl uživatel služby podle svých individuálních schopností podporován v soběstačnosti, což přináší uživateli pozitivní dopad nejen v oblasti udržení a zachování svých fyzických a kognitivních schopností, ale také v dalších oblastech běžných každodenních činnosti a také pro posilování komunikace, sebedůvěry a lidské důstojnosti.

Péče musí být plánována individuálně a se znalostí stavu, potřeb a možností uživatele služby s tím, že nemůžeme očekávat, že osoba vykoná činnosti, kterých již nemůže být schopna v důsledku svého postižení. Pro kvalitní zajištění individuální podpory osob v sebeobsluze (v oblastech stravování, pohybu, hygieny, komunikace a dalších denních činnostech) doporučuji vytvořit rozsáhlou sadu kompenzačních pomůcek, která bude v pobytové službě fyzicky k dispozici tak, aby měl možnost personál individuálně s uživatelem služby vyzkoušet, zda by přímo při jednotlivých činnostech osobě vyhovovala a pomohla konkrétní pomůcka pro potřeby obnovení, zachování nebo rozvíjení svých schopností

a uživatelé měli možnost je používat tak, aby se jim tímto zlepšila kvalita jejich života. Dále v této souvislosti doporučuji stanovit povinnosti odpovědných zaměstnanců při nabídce kompenzačních pomůcek (klíčový pracovník, primární sestra, sociální pracovník) včetně povinnosti předávání podnětů v rámci porad multidisciplinárního týmu směřujících k dalšímu rozšíření nabídky kompenzačních pomůcek, a to na základě zjištění vycházející z potřeb uživatelů služeb.

Jelikož se kompenzační pomůcky u osob s demencí nepodaří vždy uplatnit z důvodu zhoršení kognitivních funkcí, je nutná i úprava prostředí pobytové služby.

IV.

Zkušenosti se zaváděním Namasté care v Domově pro seniory

Bechyně p. o.

autorka: Bc. Lenka Dědičová

Cílem příspěvku, je ukázat zavedení Namasté péče a Namasté klubu do praxe. Pomocí realizace Namasté se nám daří správně, smysluplně, cíleně a intenzivně pečovat o klienty s těžkým syndromem demence a o klienty v terminálním stádiu. Nenásilnou formou této péče tak zpřijemňujeme klientům čas jejich poslední cesty, orientujeme je v čase, pečujeme o jejich pohodlí a potřeby, které mají v určitou dobu a které jsou pro ně nyní prioritní. Tím, že je skupinka v omezeném počtu maximálně 5 klientů, má pečovatel možnost individuální péče o každého klienta. Bonusem je, že klient není osamocen, a přitom tráví čas v klidu a pohodě, kterou zrovna potřebuje.

Ve svém sdělení představuji zavádění Namasté péče a Namasté klubu v Domově pro seniory Bechyně. Představuji cestu s veškerými pozitivy i úskalími, která vedla k zavedení tohoto způsobu péče o klienty s těžkým syndromem demence a klienty v terminálním stádiu.

V Domově pro seniory Bechyně pracujeme podle konceptů biografické péče, smyslové aktivizace, také pracujeme s bazální stimulací, validací a kinestetikou. Tyto koncepty a modely péče nám napomohly při zavádění Namasté péče a Namasté klubu, kde veškeré zkušenosti využíváme v péči o klienty. Při zavádění Namasté záleželo, kde bude probíhat, jaké pomůcky využijeme, v kterou denní dobu budeme Namasté provozovat, pro jaké klienty je vhodné a kdo je bude realizovat. Díky Namasté péči a Namasté klubu se můžeme klientům intenzivně a individuálně věnovat. Staráme se o jejich aktuální potřeby, řešíme s nimi přímé nastalé situace, emoce, a hlavně se staráme o jejich pohodlí a pohodu. Díky tomu se necítí klienti osamoceně. Smysluplně a s veškerou úctou, přirozeností, láskou, respektem, a především důstojně projdou svojí poslední cestu životem.

Touto prezentací bych ráda seznámila a předala zkušenosti o zavádění Namasté v Domově pro seniory Bechyně a o všech pozitivích i negativích, se kterými jsme se setkali. Ráda bych tím také chtěla předat zkušenost do dalších geriatrických zařízení, neboť Namasté je přirozená péče o klienty, a tím dát možnost klientům i v dalších geriatrických zařízení důstojně dostat své poslední cesty.

V.

Zkušenosti s podporou rodinných pečujících ve Zlíně

autorka: Mgr. Jana Chovancová

Podpora rodinných pečujících je nedílnou součástí činnosti České alzheimerovské společnosti i jejich kontaktních míst, včetně Zlína. Je také nesmírně důležitým článkem v péči o lidi žijících s demencí, protože na pečujících velmi záleží kvalita jejich života.

Podpora pečujících, tak jak ji ve Zlíně chápeme, neznamena jen předání informací. Její součástí je i mnoho dalších oblastí. Neméně důležitá je z našeho pohledu podpora psychická, možnost obrátit se o radu, mít možnost sdílet se s těmi, kteří mají podobné zkušenosti. Součástí podpory je také nabídka různých služeb, jejich vzájemná propojenost i návaznost. Práci s pečujícími se ve Zlíně věnujeme již mnoho let a stále se snažíme v tomto směru aktivně působit.

Ve svém příspěvku bych s vámi chtěla sdílet zkušenosti, které jsme doposud načerpali. Chci se podělit i o strasti, které naši cestu provázely, o otázky, které jsme si na uvedená témata kladli a stále klademe. Především vám ale chci ukázat směr, kterým jdeme, pozitivní příklady, se kterými jsme se setkali a cíl, ke kterému směřujeme.

VI.

Reportáž 3 židle

autorka: Mgr. Alena Sakařová

Divadelní hra 3 židle autorky Mgr. Hany Strejčkové pojednává o demenci Alzheimerova typu. Je zde patrná snaha ukázat a přiblížit toto onemocnění i jinou formou než tradiční školení s přednáškou.

Ve svém sdělení předkládám reportáž o divadelní hře 3 židle autorky Mgr. Hany Strejčkové. Pojetí a zpracování tématu je zcela mimořádné. Pro profesionála nebo pečujícího o takto nemocného člověka bylo čitelné; dojemné scény zrcadlí skutečný stav nemoci. Ilustrace v provedení 3 osob představujících 1 člověka – i to je nastínění faktu, jak složité je toto onemocnění.

Vizualizace choroby a problémů nemocného jde pod kůži pozorovatelů. Výpověď jedné z divaček je všeříkající: „Protože jsem dcerou maminky, která trpěla Alzheimerovou demencí, byla jsem na toto představení zvědavá. Bohužel jsem se vydržela dívat se jen krátce, protože se mi vše vracelo. Maminka je 4 roky po smrti. Začátky onemocnění, maminčiny „cizí“ oči, její chování, moje vyrovnávání se s touto situací, beznaděj.... Přesto, byť jen z kousku, co jsem viděla, jsem moc ráda, že jsou takoví lidé, kteří se o toto zajímají a znalosti o této nemoci šíří mezi ostatní, kteří se přijdou podívat. Vyprávění je přesné, autentické. Jsem přesvědčená, že toto představení může velmi pomoci pochopit lidi, kterých se to týká, pomůže jejich dětem, jejich blízkým, všem, kteří o ne pečují.“

Představení vybízelo k zamyšlení, co klient s demencí prožívá, nad jeho chováním, ale i prožívání lidí pečujících o tyto klienty. Celé představení bylo založeno na reálných zkušenostech z praxe či výpovědích lidí, kterých se problematika nějakým způsobem dotkla.

Představení bych „ordinovala“ povinně všem pečujícím, kteří se starají o osoby s demencí. Shodli jsme se na tom, že v představení jsme poznávali mnoho našich uživatelů, ale poprvé jsme mohli tak trochu vidět, co vlastně cítí. Doporučuji shlédnutí.

VII.

Paliativní lůžka na OOP Nemocnice TGM Hodonín, pilotní program, zkušenosti

autorka: Anna Bušková

spoluautorka: Marcela Dudová

Pro téma paliativní péče je několik důvodů. Paliativní lůžka v nemocnicích chybí, tato péče byla dlouhá léta ve společnosti tabu. Aby se to změnilo, musíme o tom mluvit. Z různých stran slýcháváme, že umírání do našeho života nepatří. A toto je velký omyl, stejně tak jako narození, tak i umírání jsou běžnou součástí života. Naším záměrem je, aby byla paliativní péče v regionu na špičkové úrovni.

Stejně podstatné jako kvalita života samotného je i jeho závěr. Úmrtí je tématem, kterému se mnozí vyhýbají, zároveň je potřeba uvědomit si jeho nezbytnost. Umět komunikovat o konci života je zásadní pro obě strany.

VIII.

Dobrá praxe v Domově pro seniory Bechyně p. o.

Doprovázení klientů na jejich poslední cestě

autorka: Lenka Marková

Cílem příspěvku je ukázat, jak v Domově pro seniory Bechyně pracujeme s klienty v terminálním stádiu, jejich doprovázení a osvětu, kterou zaměstnanci získali díky školením, které se tímto tématem zaobírali. Dále bych chtěla přiblížit pocity a pochopení komunikace a péče o klienta v terminálním stádiu pro zaměstnance našeho domova.

Ve svém sdělení představuji účastníkům konference Namasté důležitost doprovázení klienta v terminálním stádiu, komunikaci s jeho rodinou a také pochopení priorit tohoto klienta od pracovníků přímé péče. Nastavení paliativní péče a zabezpečení nejen fyziologických potřeb, ale hlavně potřeb duševních.

V Domově pro seniory Bechyně pracujeme s koncepty biografické péče, smyslové aktivizace, bazální stimulací, validací a s kinestetikou. Tyto koncepty se vzájemně prolínají a věnují se všem potřebám, které klienti v různých životních fázích mají.

Jednou z nejtěžších a pro člověka nejdůležitější životní etapou je poslední cesta, a právě díky všem konceptům se snažíme klientovi v terminálním stádiu být nápomocní, a plně se věnovat všem jeho potřebám, nejen fyziologickým, ale hlavně duševním a duchovním. Zde nám napomáhá také model péče Namasté, díky němuž není klient sám. Pečovatel se klientovi věnuje vždy jak v oné chvíli potřebuje. Úlohou doprovázení klienta se zabýváme již velice dlouho a tím, že nám tato úloha není lhostejná, představím vám ve svém příspěvku, co vše děláme pro to, aby konec životní cesty byl pro klienta důstojný, klidný a abychom my i klient dostáli všemu, co je zapotřebí pro klidný a smířený odchod z tohoto světa.

Také nezapomínáme na komunikaci a zapojení rodiny, kteří si stejně jako klient potřebují projít všemi fázemi, které k umírání a k emocím k tomu patřícím náleží. Nedílnou

součástí všeho je dobře proškolený, sehraný a informovaný tým pracovníků, kteří dokáží pochopit, podpořit a provést klienta i rodinu touto životní etapou. Díky tomu že víme, jak se v danou chvíli zachovat, je pro všechny zúčastněné tato nelehká situace mnohem důstojnější, upřímnější, klidnější a hlavně přirozená, neboť konec života patří neodmyslitelně k životu každého z nás.

Touto prezentací bych ráda předala zúčastněným zkušenosti z naší praxe, a hlavně bych všem chtěla ukázat, že není čeho se bát, a že se toto téma nesmí tabuizovat. Pokud bude ve všech zařízeních probíhat doprovázení s důstojností, láskou, respektem a klidem tomu přirozeným a bude na ně nahlíženo s lidskostí se zapojením rodiny, nebude docházet k přehnaným obavám a bolestným situacím, se kterými se těžko smiřuje.

IX.

Dobrá praxe – workshop

autorka: Mgr. Alena Sakařová

Ve svém sdělení popisuji, jak lze komunikovat a pracovat a vzdělávat zaměstnance způsobem, který je přínosný pro obě strany. Tedy zaměstnance i zaměstnavatele.

Představuji workshopový den, který je organizován pravidelně jednou za rok. Tento den má svoji pevnou strukturu, kdy dopolední část je věnována právě zaměstnancům. V tomto časovém úseku pracují ve skupinách, které vznikají sestavením zaměstnanců do pracovních skupin po cca 5 osobách.

Jako první společný úkol je SWOT analýza. Rozbor této analýzy je velmi dobrá zpětná vazba pro zaměstnavatele, ale i pro zaměstnance, protože si mohou ověřit vnímání chodu a dění v organizaci pohledem svých kolegů. Pro zaměstnavatele je výstup výborný materiál pro další směřování práce s personálem i případné personální a organizační změny. V dopoledním čase se zaměstnanci seznamují s novinkami, které jsou plánované pro rozvoj domova a mohou k těmto záměrům vznášet své náměty a připomínky. Je to prospěšná diskuse, protože zaměstnanci dostávají prostor, který možná v běžném chodu zařízení je trochu opomíjen.

V odpoledních hodinách má prostor pro přednášku na určité téma ředitelka organizace. Toto vzdělávání je věnováno stěžejním tématům. Např. péče o klienty se syndromem demence, nenásilná komunikace apod. Následují příspěvky vedoucích zaměstnanců a workshopový den je zakončen nějakým zpestřením, např. si účastníci vyplní tabulky a zjistí si sami o sobě tzv. Belbinovy týmové role. Někdy je zařazen edukativní film s odbornou tematikou a končíme zpětnou vazbou, co jim den přinesl.

Tato prezentace měla posloužit jako návod, jak odlehčeně strávit den se svými kolegy v případě, že například teambuildingový den je problematické uspořádat mimo zařízení. Nám se workshopový den osvědčil natolik, že pro příští rok plánujeme jeho 4. pokračování.

Osobně se domnívám, že ideální by bylo jej realizovat minimálně dvakrát ročně. Workshop mám přináší zábavu, nové poznatky, sebereflexi, vzájemné obohacení, spolupráci a sdílení. Zlepšuje interpersonální komunikaci a učí zaměstnance argumentovat bez zbytečných emocí.

X.

Krása života i se stomií

autorka: Eva Dvořáková

Můj příspěvek na konferenci se týká života pacientů se stomií. Chtěla bych zde zmínit, že i se stomií mohou správně edukovaní a podporovaní pacienti žít kvalitní, společenský život, což uvádím i na fotografiích v prezentaci.

Dříve jsem pracovala v Nemocnici Kyjov jako chirurgická a stomická sestra, spolupracovala jsem se spolkem stomiků ILCO Kyjov. Název ILCO složený z písmen IL je odvozeno pro Ileostomie a z písmen CO, znamená COlostomie. V příspěvku uvádím, k jakému účelu spolek stomiků vznikl a co může svým členům nabídnout.

Většina klientů jsou lidé po operaci nádorů tlustého střeva, kteří mají za sebou nebo právě podstupují chemoterapii. Necítí se dobře a trpí novou neobvyklou situací. Nikdy není sto procentně jasné, že nad rakovinou vyhráli. Posláním spolku ILCO je překonávat psychické, společenské a sociální bariéry, zvyšovat informovanost z oblasti diagnózy a prevence, zabezpečovat kvalitní stomické pomůcky. Členové se mezi sebou navzájem povzbuzují, předávají si rady. Podporují se psychicky. Účelem spolku stomiků je sdružit skupinu lidí se stejným, závažným onemocněním, zajistit pro ně co nejvíc informací a novinek v ošetřování stomie. Zda se stane členem klubu záleží pouze na pacientovi. Nadřazenou organizací je České ILCO, celorepublikové sdružení stomiků.

Mým osobním cílem ve skupině stomiků, bylo, aby si klienti uvědomovali tu nádhernou sílu okamžiku, kdy prožívají radost a štěstí z dané situace. Já prožívám radost, když pracuji s klienty, kteří se usmívají, těší mě jejich spokojenost. Je to vlastně všude stejné. Ať je to práce se stomiky nebo klienty v Domovech pro seniory, největší radost nám všem přináší, když můžeme být součástí krásných, šťastných okamžiků v jejich životě.

Sborník z konference v elektronické podobě najdete na webových stránkách www.ddstraznice.cz v sekci Dokumenty, nebo o něj můžete požádat na e-mailové adrese socialni1@ddstraznice.cz